

**אם אמי היתה
פּלטיפּוס...**

אם אמי היתה פלטיפוס...

תינוקות היונקים
ואימהותיהם

דינה ל. מייכלס
איורים: אנדרו ברתלמס

מוקדש לקיילה, צדיק ומירה גילנה - התינוקות היונקים שלי

התוכן

7	פלטיפוס
11	פיל אפריקני
15	קואלה
19	קוף טמרין זהוב
22	לוויתן אפור
27	גירפה
31	חדף
35	כלב-ים
39	עטלף מקסיקני מזונב
42	אריה
47	דוב הקותב
51	היפופוטם
54	אורנגוטן
59	אדם
62	אגרון מונחים
64	אינדקס

* יונקים רבים מצויים בסכנת היעלמות מכדור הארץ שלנו.

 * מצוין בעלי חיים שקיומם נתון בסכנה בימים אלה.

אם אמי היתה פלטיפוס...

...הייתי בוקע מביצה!

איך נולדת?

לקראת בואי, בנתה אמי קן ליד פלג מים. היא הניחה בו שתי ביצים, שקליפתן דמוית עור וגודלן כשל ענבים. הביצים שלנו הודבקו יחדיו כדי שלא נתנתק או נתגלגל. אמי אספה את הביצים בזנבה והניחה אותן על בטנה. נחנו שם עשרה ימים עד שהגיע זמן הבקיעה.

כשבקעתי מהביצה הייתי בגודל שעועית, ללא שיער, צבעי רוד בהיר ועיני עצומות וחתומות. נאחזתי בפרווה של אמא. חלב התחיל לבעבע מאתרי החלב על החזה שלה. ליקקתי את החלב מפרוותה.

איך גדלת?

כמעט ארבעה חודשים התקיימתי על החלב של אמא. בזמן שגדלתי, צמחה לי פרווה חומה רכה וחלקה. עיני נפקחו ויכולתי לחול, לנהום כמו גור כלבים, ולהשמיע ציוצים. כשאמי עצבה את הקן כדי להשיג מזון לעצמה, היא דאגה תמיד לסתום את הכניסה לקן בכוכ כדי שאחי התאום ואני נהיה מוסתרים ובטוחים. כל פעם שחזרה, היה עליה לחפור כדי להיכנס לקן.

מה אתה יודע לעשות?

כשהייתי בן ארבעה חודשים, עצבתי את הקן בפעם הראשונה. אורכי כבר היה יותר מ-30 סנטימטר ומשקלי כחצי קילו. אמא נכנסה איתי למים לשחייה הראשונה שלי. היא הראתה לי איך לתפוס ביצי חרקים, אחר-כך ריסקה אותן בין שני הלוחות הקשים בלסתותיה ונתנה לי לאכול אותן.

עכשיו אני בן חמישה חודשים. אני עדין חוזר לקן שלי כדי לישון עם אמא. אבל, בקרוב מאוד, אעזוב ואחפור לי מינהרה משלי בפלג מים אחר. ושם, באחד הימים, אבנה קן לתינוקות שלי עצמי.

ומה אתה אוכל?

אני מחפש את המזון על קרקעית הפלג. בעזרת המקור שלי אני מוצא יצורים, כגון חסילונים ותולעים ואוכל אותם. המקור עוזר לי למצוא מזון שאינני רואה. הוא רך וגמיש, לא קשה כמו מקור של ברווז. אני מקפל את המקור שלי בצורת צינור שטוח ומשתמש בו כדי לינוק את החסילונים והתולעים. אני שומר אותם בשקיות שבלחיים שלי עד שאני עולה שוב אל פני המים. אני טוחן את המזון בלסתותי בזמן שאני צף על פני המים.

9

הזכר של הפלטיפוס הוא אחד היונקים הרעילים המעטים בטבע. כשזכר אחר מתקרב יתר על המידה, הפלטיפוס דוקר את היריב בדורבן שברגלו האחורית. הארס מהמם את היריב ומאפשר לפלטיפוס להימלט. רק לזכרי הפלטיפוס יש דורבנות רעילים.

אם אמי היתה פיל אפריקני...

...הייתי נולד בחבטה!

איך נולדת?

אחרי כמעט שנתיים בבטן של אמא, הייתי מוכן להיוולד. אמא שלי נצמדה לפילה אחרת, ונשענה על הגב הרחב והחם שלה. אחר-כך הפילות האחרות והפילונים התאספו סביבי, רועמים בקולם, מניעים את החדקים שלהם ומנפנפים באוזניהם. נפלתי על הארץ בין רגליה האחוריות של אמי בחבטה. אמי והפילה שעזרה לה ניקו אותי בעזרת החדקים, הניבים והרגליים הקדמיות שלהן. בקושי חלפו עשרים דקות מאז שנולדתי, וכבר עמדתי על רגליים מתנודדות. אמי איבקה אותי בענני אבק ענקיים כדי לעזור לי להתייבש. אחר-כך היא הסתלקה כדי לשתות מים. הפילים האחרים טיפלו בי עד שאמא חזרה.

איך גדלת?

כשנולדתי הגובה שלי היה בערך מטר והמשקל שלי כ-90 קילוגרם - בדיוק הגודל הנכון לפיל תינוק. כשאמי עמדה או הלכה, הייתי נכנס בדיוק מתחת לבטן שלה. הנחתי לחדק שלי לתלות ברפיון בצד אחד וקירבתי את שפתי לאחת הפטמות בין רגליה הקדמיות של אמא. לפעמים מצצתי את החדק שלי, בדיוק כפי שתינוק אנושי מוצץ את בובהו.

הפילים גדלים לאט. עד שאהיה בן תשע, אבילה לפחות חצי מזמני קרוב מאוד לאמא. פיל זכר עוזב את קבוצת המשפחה שלו בהגיעו לגיל שבין שתיים-עשרה לעשרים שנה. הנקבה נשארת עם משפחתה כל חייה.

12

מה אתה יודע לעשות?

בני המשפחה שלי מלמדים אותי דברים שפילים צריכים לדעת: איך להכיר זה את זה, איך למצוא אוכל ומים, ואיך לשחות, כשהחדק משמש לי ככצינור שבורקל. בזמן שאני לומד, אמי מטפלת בי היטב. אם אני הולך לאיבוד, היא מחפשת אותי. אם אני מועד, היא כורכת את החדק שלה סביב גופי ועוזרת לי לקום. היא עוזרת לי לעלות בגבעות ולטפס מעל גזעי עצים. היא דוחפת אותי ועוזרת לי לצאת מבוכץ עמוק. היא נוגעת בי קלות בחדק שלה ומרגיעה אותי. לפעמים, אם אני לא מתנהג יפה, היא נותנת לי מכה בחדק. הדבר שאני הכי אוהב הוא שהיא רוחצת אותי בחדק שלה.

אנחנו נודדים תמיד עם עדר הפילות והפילונים האחרים. אבא שלי והפילים האחרים מצטרפים אלינו בדרך כלל רק כשמגיע הזמן להזדווג.

ומה אתה אוכל?

השיניים הראשונות שלי היו כל כך קטנות שלא יכולתי ללעוס בהן את העלים והעשבים הקשים שהפילים אוהבים. בשלושת החודשים הראשונים של חיי, החלב של אמא היה המזון היחידי שלי. אחר-כך שיני החלב שלי נשרו וצימחתי שיניים חדשות, שבהן יכולתי לאכול צמחים. אני אמשיך לינוק עד שאהיה בן ארבע ויהיו לי ניבים באורך 30 סנטימטר. אז, כבר אדע למצוא את המזון שלי. אשתמש בחדק שלי כדי לתלוש צמחים הגדלים על האדמה או גבוה בעצים. אכלה שש-עשרה שעות ביום בחיפוש אחר מזון.

13

הרגליים של הפילים חזקות דיין לצעוד על סלעים ואבנים, אבל הן גם רכות וספוגיות. רגליים גדולות ועגולות עוזרות לפזר את משקלו של הפיל על פני שטח נרחב. על-ידי כך יורד הלחץ של המשקל הרב הזה מעצמות הרגליים. פילים יכולים לנוע בשקט על רגליהם הגדולות, הרכות והמרופדות, למרות שהם יכולים להגיע למשקל של יותר מ-4.5 טונות. הפילים כמעט אינם משאירים טביעות רגל.